

Landschappelijk inpassingsplan

Kuilenrode 9 Hooge Mierde

Colofon

Arvalis Zeeland Brabant Gelderland

Rens de Kruijf
Adviseur Omgeving

19 maart 2026

Kantoor 's-Hertogenbosch
Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-HERTOGENBOSCH
Postbus 100
5201 AC 's-HERTOGENBOSCH

Inhoudsopgave

1. Aanleiding 5

2. Beleid 6

2.1. Landschapsinvesteringsregeling de Kempen (LIR) 6

2.2. Nota Ruimtelijke Kwaliteit – Deel Buitengebied 6

3. Cultuurhistorie en landschap 8

4. Landschappelijk inpassingsplan..... 9

5. Berekening fysieke tegenprestatie erfbepantingsplan 11

Bijlage voorschriften aanleg en beheer landschapselementen.....17

1. Aanleiding

Aan de Kuilenrode 9 te Hooge Mierde (hierna genoemd: plangebied) is het agrarische bedrijf van initiatiefnemers gelegen. Initiatiefnemers zijn voornemens om het agrarische bedrijf te beëindigen. Daarbij zijn ze voornemens om de cultuurhistorische boerderij te splitsen in twee burgerwoningen en om één extra woonkavel te ontwikkelen in ruil voor een kwaliteitsverbetering van het landschap. Hiervoor sluit het initiatief aan bij de provinciale beleidsregel 'maatwerk met als doel omgevingskwaliteit' zoals opgenomen in artikel 5.14 van de omgevingsverordening Noord-Brabant.

In onderhavig landschappelijk inpassingsplan wordt op basis van het gemeentelijk beleid en analyse van het landschap een erfbeplantingsplan opgesteld.

De kosten voor de aanleg en het beheer van de landschappelijke elementen worden meegenomen in de fysieke tegenprestatie voor het ontwikkelen van een extra woonkavel op de locatie.

Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Reusel-de Mierden. Het is gelegen in het gehucht Kuilenrode, ten noorden van de kern Hooge Mierde. Kadastraal is het plangebied bekend als gemeente Hooge en Lage Mierde, sectie G, nummer 895.

Figuur 1-1: luchtfoto locatie en omgeving

2. Beleid

2.1. Landschapsinvesteringsregeling de Kempen (LIR)

In 2012 hebben de Kempengemeente samen de Landschapsinvesteringsregeling (LIR) vastgesteld. In de Omgevingsverordening (voorheen IOV en Verordening ruimte) heeft de provincie regels vastgesteld waardoor ontwikkelingen in het buitengebied moeten voldoen aan een kwaliteitsverbetering van het landschap. In de LIR worden nadere regionale afspraken vastgelegd over hoe de gemeenten omgaan met de kwaliteit van het landschap. In de LIR wordt onderscheid gemaakt in 3 categorieën afhankelijk van de impact van een ontwikkeling:

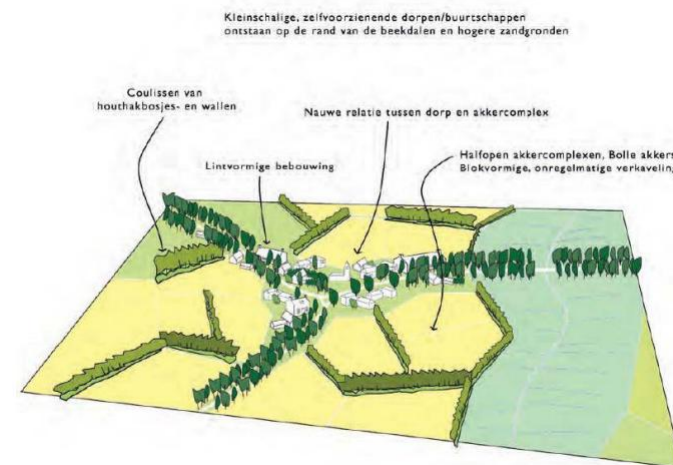
- Categorie 1: Ruimtelijke ontwikkelingen die geen (extra) kwaliteitsverbetering van het landschap vereisen.
- Categorie 2: Ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de kwaliteitsverbetering van het landschap wordt vormgegeven door te voorzien in een goede landschappelijke inpassing.
- Categorie 3: Ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de basisinspanning voor kwaliteitsverbetering wordt genormeerd in euro's (op basis van forfaitaire bedragen).

Onderhavige ontwikkeling heeft primair kwaliteitsverbetering van het landschap tot doel. De ontwikkeling voorziet namelijk in het splitsen van een cultuurhistorische langgevelboerderij. Daarnaast voorziet de ontwikkeling in de beëindiging van een bedrijf en sloop van bedrijfsgebouwen. In ruil hiervoor wordt een woonkavel gerealiseerd waarbij wordt voldaan aan de beleidsregel maatwerk omgevingskwaliteit, met onderhavig landschappelijk inpassingsplan worden uitgangspunten voor het ontwerp van het plangebied gegeven.

2.2. Nota Ruimtelijke Kwaliteit – Deel Buitengebied

Op 20 juli 2021 heeft de gemeente Reusel-De Mierden de Nota Ruimtelijke Kwaliteit (NRK) vastgesteld. Voor het plangebied is het deel Buitengebied van toepassing. In de NRK worden onderdelen van ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied benoemd en wordt aangegeven waar behoud belangrijk is en waar verbeteringen mogelijk zijn. De nota dient ervoor om landschappen te beschermen, zodat ruimtelijke kwaliteitsaspecten integraal onderdeel blijven en/of toegevoegd worden bij het beheer en bij ruimtelijke ontwikkelingen.

De locatie is volgens het NRK gelegen in het Oud agrarisch Cultuurlandschap. Dit is een fraai kleinschalig landschap rondom de dorpen gesitueerd met open, vaak hoger gelegen (bolle) akkers of akkercomplexen met mozaïekvormige en onregelmatige verkavelingsstructuren. In de NRK zijn verschillende ontwerpprincipes voor het oud agrarisch cultuurlandschap opgenomen, zowel voor het landschap als specifiek voor het erf. Onderhavige plan heeft met name betrekking op het erf. Uitstraling van het erf:

Figuur 2: Schematische weergave oud agrarisch cultuurlandschap

- Er dient altijd sprake te zijn van een groene uitstraling van het gehele erf.
- Het erf mag gezien worden, maar ligt nooit 'kaal' in het landschap.
- Er is sprake van erfbeplanting op alle erfgrenzen die grenzen aan het landschap.
- Erven zijn deels verhard maar kennen ook vooral groene onderdelen zoals een moestuin, weide of een geriefhoutbosje.
- Het erf heeft een groen voorterrein, altijd met opgaande beplanting. Bijvoorbeeld een boomgaard, siertuin en/of haag.
- Ruimte behouden of creëren rondom beken en steilranden.
- Ruimte behouden of creëren rondom monumentale panden en karakteristieke bebouwing. Historische bebouwing, zoals de langgevelboerderijen, zijn karakteristiek voor het buitengebied en dienen zichtbaar te zijn.

Ontwerpprincipes van het erf:

- Erf past in de kleinschalige landelijke omgeving door middel toepassing van gebiedseigen erfbeplanting.
- De ontwikkelingsrichting mag nooit ten koste gaan van aaneengesloten landschapselementen, zoals houtwallen- en singels op perceelgrenzen.
- Het erf bestaat uit een ensemble van hoofdgebouw en bijgebouw en is omringd door erfbeplanting.
- Het hoofdgebouw ligt vooraan de weg.
- Er dient altijd sprake te blijven van een goede ordening op het erf. Dit betekent een representatieve voorzijde van het erf met de woonfuncties, met daarachter gelegen de kavel met andere functies (bedrijvigheid, recreatief en wonen). Hoe groter de bebouwing, des te meer aaneengesloten forse landschapselementen er nodig zijn om de balans tussen het erf en het landschap te behouden.

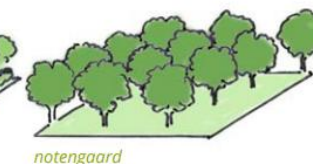
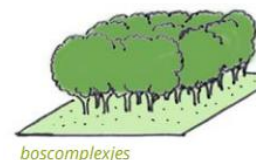
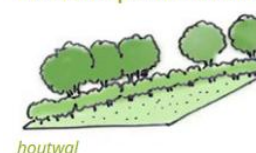
Erfbeplanting:

- Maak veel gebruik van gebiedseigen beplanting: (zomer)eik, berk, (haag)beuk, lijsterbes, braam, hazelaar.
- Houtwallen en hagen op perceelscheidingen.
- Voortuinen hebben een groene uitstraling.

Ontwerpprincipes voor de erfbeplanting:

- Randen van erven zijn voorzien van inheemse hagen.
- Overige beplanting op het erf is grotendeels gebiedseigen en inheems.
- Het voorerf is groen en representatief ingericht; (gras, solitaire bomen, haag), geen opslagfuncties.
- Parkeren met een bosje of inheemse haag inpassen.

Landschapselementen

Figuur 3: Passende landschapselementen NRK

- Gebruik van gebiedseigen beplanting. Bij kleinschalige bebouwing, kleiner dan 50 x 20 meter, minimaal de aanplant van bomengroepen, bomenrijen, en/of fruit-/notengaarden.
- De landschappelijke inpassingsstrook bij kleinschalige bebouwing heeft een minimale breedte van 5-10 meter langs de erfgrans.
- Bij grootschalige bebouwing, met een oppervlakte van 1.000 m², meer aaneengesloten landschapselementen gebruiken, zoals houtwallen-/singels en/of boscomplexjes.
- De landschappelijke inpassingsstrook bij grootschalige bebouwing heeft een minimale breedte van 8-10 meter langs de erfgrans.
- Ruimte rondom (historische) bebouwing kan ingevuld worden met een notengaard, fruitgaard of moestuin.

3. Cultuurhistorie en landschap

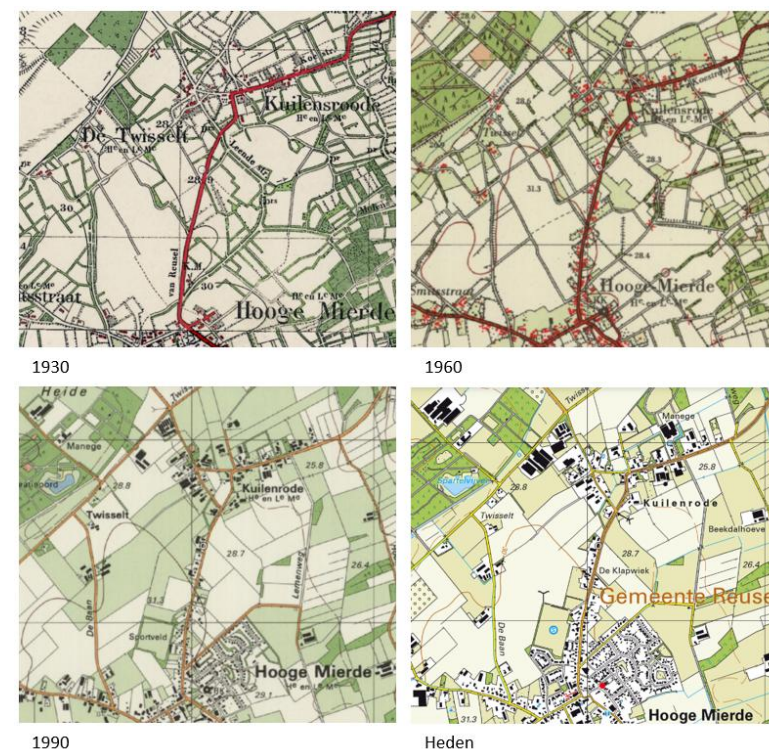
De locatie is gelegen in het oude agrarische cultuurlandschap zoals ook al vernoemd in de nota ruimtelijke kwaliteit. Het is een kleinschalig landschap met mozaïekvormige en onregelmatige verkavelingsstructuren. Het maakt onderdeel uit van een zwak golvend dekzandplateau dat doorsneden wordt door beken. Het dekzandplateau zorgde voor gunstige, hoge en droge, omstandigheden waarop men zich van oudsher vestigde en waarop de dorpen en buurtschappen ontstonden.

De dekzandruggen hebben een grofzandige en arme bodem waar regenwater infiltreert. Het landschap was van oudsher ideaal voor een gemengde bedrijfsvoering (akkerbouw en veeteelt). De akkers lagen hierbij op de hoger gelegen gronden en op de lager gelegen en nattere gronden lagen de weilanden.

Om gewassen te beschermen tegen wildvraat en wind werden (veelal) rechtlijnige landschapselementen aangeplant op de perceelsgrenzen. Deze landschapselementen, zoals houtwallen- en singels, lanen van eiken- en berkenbomen en bosrestanten vormden een aaneengesloten geheel waartussen de erven gelegen waren. Het agrarische cultuurlandschap kenmerkt zich met haar kampen van oudsher door een groen en kleinschalig karakter.

In het buitengebied is de wegenstructuur slingerend en grotendeels voorzien van laanbeplanting. Langs de wegen liggen verspreide erven, met name rondom kruispunten verdicht tot (historische) linten en buurtschappen.

Door de jaren heen zijn veel van de kenmerkende landschapselementen in de directe omgeving van het plangebied zoals houtwallen- en singels verdwenen zoals ook te zien op de historische topografische kaarten van de omgeving in figuur 4. Het terugbrengen van deze landschapselementen kan een bijdrage leveren aan de versterking van het landschap ter plaatse.

Figuur 4: Historische kaarten omgeving

4. Landschappelijk inpassingsplan

Bij de inrichting van de locatie wordt uitgegaan van de opzet van het traditionele boerenerf. In de huidige situatie is de indeling van het traditionele erf nog herkenbaar. Op de volgende pagina is de verbeelding van de landschappelijke inpassing weergegeven, een kaart op schaal inclusief maatvoeringen is los toegevoegd.

Bestaande en reguliere maatregelen landschappelijke inpassing

Zo zijn bij het oorspronkelijke woongedeelte van de boerderij de volgende elementen te herkennen: leilindes, notenboom en bloemenhof omringd door een beukenhaag. Deze elementen worden in de beoogde situatie behouden en zijn onderdeel van de reguliere landschappelijke inpassing van het erf. Aan de achterzijde van het perceel zijn ook groenstructuren aanwezig in de vorm van geknipte hagen met enkele knotbomen als overstaanders. De bestaande inrichting van het erf wordt behouden.

Daarbij wordt ook de houtsingel aan de zuidzijde en de nieuwe beukenhaag van 35 meter aan de noordzijde onderdeel van de reguliere landschappelijke inpassing van het plangebied. De houtsingel en beukenhaag worden als reguliere landschappelijke inpassing in de regels en verbeelding opgenomen met de aanduiding 'groen – landschappelijke inpassing'.

Extra maatregelen landschappelijke inpassing

Aan de noord- en westzijde worden extra maatregelen genomen ten behoeve van de kwaliteitsverbetering van het landschap. Het aanleg en beheer van deze elementen wordt vastgelegd in de regels bij dit omgevingsplan. Daarnaast krijgen deze gronden de aanduiding 'groen – landschappelijke inpassing'.

Hierbij wordt ingezet op het terugbrengen van kenmerkende landschapselementen uit het verleden door de versterking van de aanwezige houtsingel over de gehele lengte van het perceel. Aan beide zijden wordt over een lengte van 55 meter een uitbreiding houtsingel aangeplant. In de houtsingel worden kleine openingen behouden.

Daarnaast wordt op het perceel aan de noordzijde van de schuurwoning een extensieve (schapen)weide aangelegd welke aan de voorzijde omringd wordt door een rij met 14 knotwilgen. Op het stuk grond tussen het woonerf en de hakhoutsingel wordt een notengaard aangeplant met in totaal 3 walnotenbomen (*Juglans regia*) en 3 hazelaars (*Corylus avellana*). Zowel de notengaard als de (schapen)weide worden ingezaaid met een bloem-/kruidenrijk grasmengsel dat passend is op de aanwezige grondsoort.

Op het achterliggende perceel van ruim 1,5 hectare wordt een deel van 7.600 m² geëxtensiveerd. Zowel in de regels als op de verbeelding wordt de extensivering van deze gronden geborgd. Initiatiefnemers willen deze 7.600 m² aanplanten als hakhoutbosje, hiermee draagt het bij aan de doelen in de vogel- en habitatrichtlijn. In hoofdstuk 6 is dit nader onderbouwd.

De aanleg- en het beheer van de beoogde elementen ten behoeve van de kwaliteitsverbetering van het landschap is geïnspireerd op de uitgangspunten bij de landschapspakketten uit bijlage 3 van de Stila. In de bijlage bij dit inpassingsplan zijn aanleg- en beheervoorschriften opgenomen. Het gaat hierbij om de volgende elementen zoals hiervoor beschreven:

- Hakhoutsingel
- Hakhoutbosje
- Knotbomen
- Notengaard
- Bloem-/kruidenrijk grasland.

5. Berekening fysieke tegenprestatie erfbeplantingsplan

De nieuw aan te leggen elementen worden ingezet als fysieke tegenprestatie ten behoeve de maatwerktitel. Hierin zijn de aanleg- en beheerkosten nieuw aan te leggen elementen die als extra kwaliteitsverbetering gelden zoals beschreven in hoofdstuk 4 opgenomen. Daarnaast worden ook de aanleg en beheerkosten voor het perceel dat wordt afgewaardeerd tot bos opgenomen in deze berekening. Voor de aanlegkosten zijn de normbedragen uit bijlage 5 van de Stila-regeling gebruikt. In de elementbeschrijving in de bijlage bij dit landschappelijk inpassingsplan is per element het beoogde beheerpakket aangegeven, voor de berekening zijn de normbedragen voor deze pakketten uit bijlage 6 van de Stila-regeling gebruikt.

Aanlegkosten				
Landschapselement	aantal	eenheid	kosten/eenheid	totale kosten
Uitbreiding Hakhoutsingel	632	stuks	€ 2,00	€ 1.264,00
Knotwilgen	13	stuks	€ 12,49	€ 162,37
Hoogstamboombaard	6	stuks	€ 78,47	€ 470,82
Kruiden-/bloemrijk grasland (landschappelijke inpassing)	0,2835	ha	€ 1.267,00	€ 359,19
Bos	2800	stuks	€ 2,00	€ 5.600,00
			Totaalkosten aanleg	€ 7.856,38

Beheerkosten					
Landschapselement	aantal	eenheid	kosten/eenheid	beheerkosten	beheerkosten 6 jaar
Uitbreiding Hakhoutsingel	0,079	ha	€ 638,03	€ 50,40	€ 302,43
Knotwilgen	13	stuks	€ 87,75	€ 1.140,75	€ 3.422,25
Hoogstamboomgaard	6	stuks	€ 67,31	€ 403,86	€ 807,72
Kruiden-/bloemrijk grasland (landschappelijke inpassing)	0,2835	ha	€ 1.318,86	€ 373,90	€ 2.243,38
Bos	0,5	ha	€ 20.620,56	€ 10.310,28	€ 10.310,28
			Totaal beheerkosten	€	17.086,06

Totaal kwaliteitsverbetering door landschappelijke inpassing € 24.942,44

6. Onderbouwing extensivering landbouwgrond

In het kader van de beleidsregel maatwerk omgevingskwaliteit wordt een hakhoutbosje gerealiseerd en planologisch geborgd. Deze maatregel is bedoeld als ecologische 'steppingstone' (stapsteen) in het landschap. In de streek komen van oudsher meerdere verspreide bosjes, houtwallen en singels voor die samen het netwerk vormen waarlangs soorten zich kunnen verplaatsen en foerageren. In de directe omgeving van het plangebied is echter sprake van relatief grote afstanden tussen bestaande boskernen en houtige elementen. Daardoor is de functionele samenhang van het netwerk lokaal verzwakt. Juist op deze locatie ligt een kans om een ontbrekende schakel toe te voegen: een hakhoutbosje dat jaarrond structuur, dekking en voedsel biedt en daarmee de uitwisselingsmogelijkheden tussen habitatplekken vergroot.

De onderbouwing hieronder beschrijft hoe het hakhoutbosje bijdraagt aan doelen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (VHR) en aan doelen uit de Kaderrichtlijn Water (KRW), en waarom de maatregel in dit specifieke landschap effectief is.

6.2 Landschappelijke context en steppingstone-functie

Het landschap rondom het plangebied kan worden getypeerd als een kleinschalig agrarisch cultuurlandschap waar houtige elementen historisch gezien een dragende rol speelden. Verspreide bosjes fungeerden als rust-, broed- en foerageerplekken en als 'tussenstations' voor soorten die open terrein slechts beperkt kunnen of willen overbruggen. In veel delen van de regio (zie figuur 5) is dit stapsteenpatroon herkenbaar. Lokaal is de afstand tussen bosjes en lijnvormige elementen echter toegenomen door schaalvergroting, waardoor er grotere 'gaten' in het netwerk zijn ontstaan.

Een hakhoutbosje op de planlocatie verkleint dergelijke afstanden en versterkt de continuïteit van het netwerk. Dit heeft met name effect voor soortgroepen die afhankelijk zijn van dekking en geleiding door houtige structuren, zoals bosrandvogels, kleine zoogdieren en vleermuizen. Het bosje wordt daarmee niet alleen een los element, maar een functionele stapsteen binnen een bredere, gebiedsgerichte benadering.

Figuur 5 Ligging plangebied ten opzichte van natuur en bestaande 'steppingstones'

6.3 Bijdrage aan doelen Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (VHR)

Een hakhoutbosje is ecologisch rijk omdat het meerdere vegetatielagen combineert (kruidlaag, struiklaag en boomlaag) en door hakhoutbeheer periodiek verjonging en structuurvariatie creëert. Hierdoor ontstaat een mozaïek van dichte dekking, open plekken en bosrandovergangen. Dit is aantrekkelijk voor VHR-relevante soorten die gebaat zijn bij bosranden, struweel en kleinschalige elementen in agrarisch gebied.

6.3.1 Vogelrichtlijn: broed-, foerageer- en schuilhabitat

Bosrand- en struweelvogels vinden in een hakhoutbosje geschikte broed- en schuilmogelijkheden door de aanwezigheid van dichte struiklaag, takkenrillen en variatie in vegetatiestructuur. Daarnaast levert het bosje jaarrond voedsel: insecten in de groeiperiode en zaden/bessen in nazomer en winter (afhankelijk van de gebruikte inheemse soorten).

De steppingstone-functie is daarbij cruciaal. In een landschap met grotere afstanden tussen boskernen is een extra bosje een 'tussenstop' waar vogels kunnen uitrusten, dekking vinden tegen predatie en van waaruit ze verder kunnen foerageren. Daarmee verbetert het bosje de ruimtelijke samenhang van geschikt leefgebied, wat aansluit bij de bedoeling van de Vogelrichtlijn om populaties duurzaam te beschermen via voldoende leefgebied en verbindingen.

6.3.2 Habitatrichtlijn: vleermuizen, kleine zoogdieren en insecten

Voor vleermuizen vormen bosranden en houtige elementen belangrijke geleidingsstructuren voor verplaatsing en foerageerroutes. Een hakhoutbosje creëert een beschutte randzone met hoge insectendichtheid (windluwte, warmte-opslag, diversiteit aan bloeiende en bladrijke structuren). Dit maakt het bosje functioneel als foerageergebied én als stapsteen tussen bestaande lijnvormige elementen.

Ook voor kleine zoogdieren verhoogt een hakhoutbosje de habitatkwaliteit door dekking, strooisel, nestgelegenheid en voedselbronnen. Deze soorten dragen op hun beurt bij aan het lokale voedselweb (prooibeschikbaarheid voor roofvogels en uilen). De periodieke hakhoutcyclus zorgt daarnaast voor dynamiek en een blijvende afwisseling van jonge en oudere stadia, wat de soortenrijkdom doorgaans vergroot.

6.3.3 Netto effect: herstel van netwerkfunctie waar lokaal 'gaten' zijn ontstaan

De kern van de maatregel is dat het hakhoutbosje een ontbrekende schakel invult in een omgeving waar de afstand tussen bosjes relatief groot is. Daardoor wordt het voor soorten met beperkte actieradius of met voorkeur voor dekking haalbaarder om zich door het landschap te verplaatsen. Het bosje vergroot de 'stapsteen-dichtheid' en verkleint de functionele barrièrewerking van open agrarische percelen. In ecologische termen neemt de connectiviteit toe: meer plekken zijn binnen bereik als tussenstop, waardoor uitwisseling, dispersie en populatiebestendigheid verbeteren.

6.4 Bijdrage aan Kaderrichtlijn Water (KRW)

Hoewel het hakhoutbosje primair wordt ingezet voor ecologische netwerkversterking, kan het ook bijdragen aan KRW-doelen op stroomgebiedsniveau. Houtige vegetatie beïnvloedt water- en bodemprocessen gunstig: het bevordert infiltratie, reduceert oppervlakkige afstroming en kan nutriënten en sediment vasthouden. Daarmee wordt de diffuse belasting richting watergangen verminderd.

Daarnaast levert een bosje koeling en beschaduwing in de directe omgeving (waar relevant), wat bij kan dragen aan gunstiger microklimaatcondities voor water- en oevergebonden biodiversiteit. Door de toename van insecten en andere ongewervelden worden ook voedselketens versterkt die onderdeel zijn van het ecologisch functioneren van het stroomgebied.

6.4.1 Bodem- en waterkwaliteit: buffering en vermindering afspoeling

De permanente bodembedekking en wortelstructuur van een hakhoutbosje verbeteren de bodemstructuur en verhogen het organische-stofgehalte in de strooisellaag. Dit stimuleert infiltratie en vermindert piekafvoer bij neerslag. Tegelijkertijd werkt het bosje als een 'filter': nutriënten en fijne bodemdeeltjes kunnen worden vastgelegd voordat ze via afstroming het watersysteem bereiken. Deze effecten sluiten aan bij KRW-ambities om nutriëntenbelasting en slibvorming te beperken en de ecologische toestand te verbeteren.

6.4.2 Ecologische waterkwaliteit: versterking biodiversiteit in het stroomgebied

Door het creëren van een gevarieerde bosrand en struweelzone neemt de diversiteit aan insecten en andere ongewervelden toe. Dit ondersteunt foeragerende soorten en draagt bij aan een rijker voedselweb in de omgeving. Op stroomgebiedsniveau leveren dergelijke stapstenen een cumulatieve bijdrage aan robuustere ecologische processen, wat past bij de integrale benadering van de KRW.

6.5 Borging, beheer en duurzaamheid van de maatregel

De effectiviteit van een steppingstone staat of valt met langdurige instandhouding en passend beheer. Het hakhoutbosje wordt daarom planologisch geborgd in de regels en verbeelding van het veegplan. Daarnaast wordt het beheerd als hakhout met een cyclische beheerfrequentie. Door gefaseerd afzetten (waar mogelijk) blijft altijd een deel in dichte structuur aanwezig, zodat de stapsteenfunctie jaarrond behouden blijft.

Het gebruik van inheemse soorten, het voorkomen van bemesting en het beperken van verstoring (geen intensieve recreatie of opslag) versterken de ecologische kwaliteit. Waar nodig kunnen randen als zoom- en mantelvegetatie worden ingericht om de overgang naar het agrarisch gebied geleidelijk te maken; juist deze randen zijn ecologisch zeer waardevol.

6.6 Conclusie

Het hakhoutbosje vormt een robuuste en jaarrond functionele ecologische steppingstone. In een landschap waar in algemene zin verspreide bosjes stapstenen vormen, maar waar lokaal grotere afstanden tussen boskernen zijn ontstaan, vult het bosje een duidelijke kansrijke ontbrekende schakel in. Hiermee neemt de landschappelijke connectiviteit toe en verbetert de uitwisseling van soorten die afhankelijk zijn van houtige structuren. De maatregel draagt bij aan de doelen van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn door het bieden van broed-, foerageer- en schuilhabitat en door het versterken van migratie- en foerageerroutes. Daarnaast ondersteunt het bosje KRW-doelen via buffering, infiltratie en vermindering van diffuse afspoeling en door versterking van biodiversiteit en voedselwebben in het stroomgebied.

Bijlage voorschriften aanleg en beheer landschapselementen

Hieronder zijn de aanleg- en beheervoorschriften van de toe te passen landschapselementen weergegeven welke zijn opgenomen in bijlage 3 van de Stimuleringsregeling landschap (Stila) van de provincie Noord-Brabant.

L1: Hakhoutsingel

Een hakhoutsingel, ook wel houtwal of houtsingel, is een lijnvormig landschapselement, al dan niet groeiend op een aarden wal, met opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken.

Het doel van het beheer van het element is het behoud van de karakteristieke uitstraling en natuurlijke waarde door het element als hakhout te beheren en het periodiek afzetten van het element (cyclisch beheer). De cyclus varieert tussen de 10 en 25 jaar.

- Elzensingels bestaande uit een enkele rij horen niet tot dit beheertype, maar tot het beheertype Elzensingel.
- Windsingels om boomgaarden en kwekerijen horen niet tot dit beheertype.
- Herstellen van bestaande elementen door middel van nieuwe aanleg valt niet onder de regeling.

Criteria en eisen

- Het element is lijnvormig en aaneengesloten.
- Het element is vrij liggend in het landschap.
- Het element bestaat uit inheemse bomen en struiken.
- Een hakhoutsingel is ten minste 2,5 meter en maximaal 20 meter breed.
- Een hakhoutsingel is ten minste 25 meter lang.
- Indien een beheereenheid wordt doorsneden door een doorgang met een breedte van maximaal 5 meter kunnen de beheereenheden als één beheereenheid worden aangevraagd.

Inrichtingseisen bij aanleg van een nieuw element

- Op locatie van aanplant is de afgelopen 5 jaar zijn geen houtopstanden aanwezig geweest.
- Aanplant met 2- en/of 3-jarig inheems bosplantsoen.
- Aanplant in de periode oktober tot april.
- Plantverband van minimaal 1,25 m x 1,25 meter, 1,50 m x 1,50 meter of 1,50 m x 1,00 meter en maximaal 2,00 m x 2,00 meter.
- Raster minimaal op 1 meter uit de voet van de buitenste rij indien perceel beweid wordt.

Te gebruiken beheerpakket Stila

- L1b: cyclisch beheer, element afzetten in contractperiode.

Beheervoorschriften

- Ten minste 75% van de oppervlakte van het element wordt als hakhout beheerd. De gemiddelde diameter van het hakhout, behoudens de eventuele overstaanders, is maximaal 15 cm op 1 m boven de hakhoutstoof (beheereenheden met grotere dikte dienen afgezet te worden).
- Er mag maximaal één overstaander per 100m² worden behouden.
- Snoeiwerkzaamheden worden uitgevoerd in de periode tussen 1 november en 14 maart.
- Takken die over aangrenzende percelen hangen mogen het hele jaar worden teruggesnoeid.
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de stoven die opnieuw uit moeten lopen niet schaadt. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier mogen mechanisch (uitgraven, afzagen, uitfrezen) worden bestreden.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze (max. 10% van de oppervlakte) en driftvrije bestrijding van Japanse duizendknoop.
- Grondbewerking van aanliggende landbouwgrond mag niet leiden tot schade aan het element.
- Sloodmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in het element.
- Het element mag niet worden beschadigd door vee. Een raster ter bescherming mag niet aan het houtgewas bevestigd worden. Als er geen vee in het aangrenzende perceel loopt, is een raster niet nodig.
- Niet branden in of in de directe omgeving van het element.

Specifieke beheervoorschriften

- L1a: takken en bramen die over aangrenzende percelen hangen mogen worden teruggesnoeid.
- L1b: elementen langer dan 100 m worden bij voorkeur in minimaal twee fasen afgezet. Ca. 50% van het element wordt het ene jaar afgezet en ca. 50% wordt minimaal 2 jaar later afgezet.
- L1b: het element dient gedurende de contractperiode te worden afgezet.

L4: Hakhoutbosje

Een hakhoutbos(je) is een vrij liggend vlakvormig landschapselement met inheemse bomen en/of struiken dat als hakhout wordt beheerd door periodiek afzetten van het element (cyclisch beheer).

- Een hakhoutbosje is minimaal 100 m² en maximaal 5.000 m² groot.

- Doel van het beheer van het element is het behoud van de traditionele hakhoutcultuur en ecologische waarde. Bij een hakhoutbosje met overwegend langzaam groeiende soorten wordt dit gedaan door om de 15 tot 25 jaar het element af te zetten (cyclisch beheer). Bij een hakhoutbosje met overwegend snelgroeiende soorten wordt dit gedaan door om de 10 tot 20 jaar het element af te zetten (cyclisch beheer).
- Met langzaam groeiende soorten wordt bedoeld dat de zomereik dominant is.
- Met snelgroeiende soorten wordt bedoeld dat zwarte els en/of gewone es dominant zijn.
- Kleine vrij liggende bosjes zonder hakhoutbeheer of met een zeer beperkte vorm van hakhoutbeheer behoren tot het beheertype Bossingel en bosje.

Inrichtingseisen bij aanleg nieuw element

- Op locatie van aanplant is de afgelopen 5 jaar geen bos of struweel aanwezig geweest.
- Aanplant met 2- en/of 3-jarig inheems bosplantsoen.
- Plantverband van minimaal 1,25 m x 1,25 meter of 1,50 m x 1,00 meter en maximaal 2,00 m x 2,00 meter.
- Raster minimaal op 1 meter uit de voet van de buitenste rij indien perceel beweid wordt.

Beheervorschriften

- Minimaal 80% van het bosje wordt als hakhout beheerd en periodiek afgezet in de periode tussen 1 november en 15 maart.
- De gemiddelde diameter van het hakhout, behoudens de eventuele overstaanders, is maximaal 15 cm op 1 m boven de hakhoutstoof (beheereenheden met grotere dikte dienen afgezet te worden).
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de stoven die opnieuw uit moeten lopen niet schaadt. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze (max. 10% van de oppervlakte) en driftvrije bestrijding van Japanse duizendknoop.
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Japanse duizendknoop, robinia en ratelpopulier mogen mechanisch (uitgraven, afzagen, uitfrezen) worden bestreden.
- Grondbewerking van aanliggende landbouwgrond mag niet leiden tot schade aan het element.
- Slootmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
 - Het element mag niet worden beschadigd door vee. Een raster ter bescherming mag niet aan het element bevestigd worden. Als er geen vee in het aangrenzende perceel loopt, is een raster niet nodig.
 - Niet branden in of in de directe omgeving van het element.

Specifieke beheervoorschriften

- L4c: De beheereenheid wordt gedurende de contractperiode afgezet

Aan te vragen pakketten

- L4c: Cyclisch beheer snelgroeiende soorten; element afzetten in contractperiode

L9 Knotbomenrij

Een knotboom is een inheemse loofboom, waarvan de stam periodiek op een hoogte van minimaal 1,5 meter boven maaiveld wordt afgezet (geknot). Het doel van het beheer van het element is het behoud van de karakteristieke eigenschap van het element. Ten behoeve daarvan worden de knotboom cyclisch geknot. De knotcyclus varieert tussen de 3 en 5 jaar voor wilg en populier en 7-15 jaar voor eik, es, els, haagbeuk, veldesdoorn en berk.

- Vlakvormige elementen met knotbomen, behoudens kleine groepen, horen niet tot dit beheertype maar kunnen mogelijk gerangschikt worden onder het beheertype Hakhoutbosje of Griendje mits voldaan wordt aan de eisen van deze beheertypen.

Criteria en eisen

- Het element is vrij liggend in het landschap, een knip- of scheerheg (L7) mag naast het element liggen.
- Een knotboom staat solitair, in rijen of kleine groep. Een kleine groep bestaat uit maximaal 20 bomen.

Inrichtingseisen bij aanleg nieuw element

- Aanplant inheemse soorten die als knotboom beheerd kunnen worden (schietwilg, gewone es, zwarte els, populier, haagbeuk, veldesdoorn, inlandse eik en berk).
- Aanplant in de winterperiode: oktober tot april.
- Plantafstand in de rij minimaal 5 en maximaal 12,5 meter.
- Voor wilg kan een 3-jarige onbewortelde stek met een lengte van ca. 2,5 meter gebruikt worden.
- Andere soorten worden geplant als laanbomen met maat 10-12 of dikker.

Te gebruiken beheerpakket Stila

- L9a: cyclisch beheer diameter boom < 20 cm, knotten in contractperiode.

Beheervoorschriften

- Knotwerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 1 november en 14 maart; veldesdoorn en berk alleen tussen 1 november en 1 december.
- De stam van een knotboom wordt minimaal op een hoogte van 1,5 meter boven maaiveld afgezet (geknot).
- Gedurende de contractperiode wordt de knotboom minimaal éénmaal geknot.

Landschappelijk Inpassingsplan Kuilenrode 9 Hooge Mierde

- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze (max. 10% van de oppervlakte) en driftvrije bestrijding van akkerdistel, brandnetel, ridderzuring, jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop.
- Grondbewerking van aanliggende landbouwgrond mag niet leiden tot schade aan het element.
- Het element mag niet worden beschadigd door vee.
- Geadviseerd wordt om knotbomenrijen van meer dan 30 stuks worden in minimaal twee fasen geknot. Ca. de helft van de knotbomenrij wordt het ene jaar geknot en de andere helft wordt minimaal 2 jaar later geknot.
- Niet branden in of in de directe omgeving van het element.

L10 Hoogstamboomgaard

Een hoogstamboomgaard is een verzameling van bomen, met een stam van minimaal 1,5 meter hoog, waarvan de onderbegroeiing bestaat uit een grazige vegetatie (geen gazon). Het doel van het beheer van het element is het behoud van de karakteristieke uitstraling en ecologische waarde. Dit wordt bereikt door onderhouds- en vormsnoei uit te voeren.

Criteria en eisen

- De notenggaard bestaat uit 6 bomen.
- De bomen hebben minimaal een stam van 1,5 meter hoog.
- Een hoogstamboomgaard heeft een dichtheid van minimaal 50 en maximaal 150 bomen per hectare.
- Een hoogstamboomgaard heeft een oppervlakte van maximaal 0,25 hectare.
- In jonge zand- en/of veenontginning en beekdal en broekontginning in nabijheid (max. 100 meter) van bebouwing aanplanten (niet op erf).
- Minimale afstand tussen boomgaarden van aanvrager bedraagt 100 meter.

Inrichtingseisen bij aanleg nieuw element

- Aanplant inheemse notenbomen met stam van minimale 8-10 cm omtrek
- Aanplant in de winterperiode: oktober tot april.
- Plantafstand minimaal 10 x 10 meter en maximaal 15 x 15 meter.
- Rond jonge bomen boomkorf aanbrengen indien perceel wordt beweide.

Te gebruiken beheerpakket Stila

- Stila L10a: cyclisch beheer diameter bomen > 10 cm, snoeien in contractperiode.

Beheervoorschriften

- Er is enkel vorm- of onderhoudsnoei nodig.

- De onderbegroeiing wordt jaarlijks beweid, of de boomgaard wordt jaarlijks gemaaid, waarbij het maaisel wordt afgevoerd.
- Bemesting met ruige mest van rundvee en bekalking is toegestaan.
- Bij bemesten van de boomgaard, grondbewerking en maaiwerkzaamheden worden de bomen en wortels niet beschadigd,
- De stam van de notenboom mag niet beschadigd worden door vee. Het raster mag niet aan de boom bevestigd worden.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze (max. 10% van de oppervlakte) en driftvrije bestrijding van akkerdistel, brandnetel, ridderzuring, jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop.
- Niet branden in of in de directe omgeving van het element.

Bloem-/kruidenrijk grasland

Het bloem-/kruidenrijk grasland is blijvend grasland dat beweid of gehooid wordt, niet wordt bemest en waar minimaal 8 indicatorsoorten in voorkomen in het groeiseizoen. Het doel van het beheer is gericht op bodem- en waterkwaliteit en ecologische waarde.

Criteria en eisen

- Het element is minimaal 25 meter lang en minimaal 3 meter breed en heeft een gemiddelde maximale breedte van 6 meter. M.u.v. randen op dijken en in natuurelementen langs ecologische verbindingzones. Deze randen mogen een breedte hebben tot maximaal 25 meter.
- De beheereenheid mag niet direct grenzen aan een andere beheereenheid met een G- of B-element. De afstand tussen de beheereenheden is minimaal 50 meter, m.u.v.
 - Langstraatontginning
 - Dijken in Zeekleigebied
 - Indien de beheereenheid onderdeel uitmaakt van een EVZ, dan mogen G-elementen direct aan elkaar grenzen.
- Indien een beheereenheid wordt doorsneden door een doorgang met een breedte van maximaal 5 meter kunnen de beheereenheden als één beheereenheid worden aangevraagd.
- De rand is zongericht en zon beschenen en wordt overdag minimaal 50% van het dagdeel niet beschaduwd.

Inrichtingseisen

- Inzaaien vindt plaats in het najaar voor de vorstperiode, bij voorkeur tussen augustus t/m oktober.
- Indien in de rand 8 indicatorsoorten aanwezig zijn kan vanuit deze uitgangssituatie het beheer gestart worden.
- Indien er geen 8 indicatorsoorten in de rand voorkomen wordt de rand eenmalig ingezaaid met een hieronder voorgeschreven zaadmengsel en zaaidichtheid
- In geval van een bijdrage voor grondwaardedaling kan de rand worden geplagd. Na plaggen kan kruidenrijk maaisel worden opgebracht of worden ingezaaid met een zaadmengsel.

Landschappelijk Inpassingsplan Kuilenrode 9 Hooge Mierde

Te gebruiken beheerpakket Stila

- G2b: jaarlijks beheer op overige grond

Beheervoorschriften

- De rand wordt gemaaid na 1 juli en het maaisel wordt binnen 14 dagen afgevoerd.
- De rand wordt niet beweide.
- De rand wordt niet bemest.
- De rand mag niet worden gescheurd of gefreesd. Doorzaaien en herinzaaien op eigen initiatief is, na overleg en advies van de veldcoördinator, toegestaan om de kruidenrijkdom te vergroten. Hierbij dienen afspraken te worden gemaakt over de periode en uitvoering.
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze (max. 10% van de oppervlakte) en driftvrije bestrijding van akkerdistel, brandnetel, ridderzuring, jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop.
- De rand wordt niet gebruikt als pad, behoudens voor het schonen van aanliggende sloot.

Mengsel

Er wordt een bloem- en/of kruidenrijk graslandmengsel toegepast dat geschikt is voor de aanwezige grondsoort.